NĂM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2413 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 4 AVRIL 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Trung Bắc Tân Văn	Bắc kỳ	Trung kỳ	Nam kỳ	Ai-lao Cao-miên	Ngoại quốc	
Một năm	5$00	6$00	6$30	6$30	6$30	6$60	12$00
Các tháng và	»	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : P. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteurs en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone n° 180

DEPOT LÉGAL INDOCHINE 3704

ANNONCES
Decomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m085 de large.
Une seule insertion . . . 0$30 la ligne
Par centimètre en plus
Insertion . . . . . 0$15 la ligne
Réclame dans la 3e page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái cảm-tưởng đối với các cô giáo và nữ học-sinh

Một chiều thứ năm kia, tôi đương đứng trong sân nhà vừa nghe có tiếng lao nhao kẻ đi người nói chuyện trước đường quan, rất là nhiệt-náo, bèn nom ra hàng rào xem, thời thấy các cô giáo và các nữ học-sinh đi dạo, lệ thường nhà trường mỗi tuần lễ, các cho ai; lại người ta có nói rằng: Phàm thói đời có triêm-nhiễm vừa thì bất quá như cái bả bám ngoài da, không phải như thuốc tiêm vào mạch máu đâu. Vậy thì muốn gây dựng cho xã hội một nền phong hóa tốt, tức là phải nhờ cả gia-đình chỉnh-đốn cho có trật-tự, có có phép tắc, thì lẫn lẫn mà giảm bớt cái đồi phong bại tục đi, chớ như cứ muốn bỏ cứu cho phong-hóa, mà đem lời bình-phẩm làm điều khắc bạc nhọc nhằn đến nhơn cách người ta, một mai cái tiếng nói ấy, mà nhâm tai người, đã không biết xấu hổ nữa, thì cho bài bác mấy cũng nó iệu nghiệm gì, bởi vậy mà p ải bảo-tồn cái nhơn cách cho nhau, huống hồ người đàn bà con gái là còn có một cái nhiệm vụ rất trọng, dẫu đàn ông có tài cao trí ngỏ đến đâu, cũng không thể làm nổi, mà người đàn bà bèn kém nga đối mấy cũng làm đặng, nhưng hay với dỏ chưa chắc, cái nhiệm vụ ấy là cái thiên chức phó thác cho về đường sinh dục, để con với nuôi con, thì đàn ông phải nhường tài đàn bà mà thôi. Những lẽ như thế, mà p ải nâng cao cái phẩm giá mới mong lợi dụng các công việc, tuy mình không quan hệ chi với người đàn bà ấy, mà kỳ thiệt người khác có quan hệ lắm, bởi vậy mà không nên phỉ báng nhiều lời.

Kẻ có nhiệt tâm với thế-đạo, lo cho con đường tương lai, trong đoàn nam-nữ hiện tiến này, là cái vận-mệnh chung của chưởng tộc, hay thôi mỗi người thơm lấy một chút, dở thời không khỏi dính phải tiếng tăm, cho nên phải cầm bút mà giải-quyết những cái vấn-đề còn khuyết-điểm ngõ hầu cho người đời động lòng, mà tưởng lại cái đạo đức cũ, còn những kẻ vì những lẽ tư riêng của mình, hoặc trù ghẹo không xong, hay thấy người ta só, mà mình không cũng ghé mặt, thường đem điều tiêu dèt, việc có ít lại muốn xít ra cho nhiều, mong phá hại cái danh của người ta, dựng lên ba hàng bảy dãy mà nói, kết cuộc không có một điều chi bổ ích làm cho người có lỗi thấy đã mà chừa người không có trông cũng phải răn. Ấy làm văn-chương muốn răn dạy người, trước hết phải làm sao cho lòng người cảm-p ục, nhiên-hậu mới sửa đặng tâm tính; còn muốn khuyên người ta làm việc chi, thì phải nói cho người ta phấn-khởi cái lòng lên, tự-khắc là thành công, nay khuyên dạy, mà lại chọc tức người ta, thì chỉ có cái ác cảm đối với nhau, chớ không p ải là biện-sách, đã không có thiện-sách, lại tìm không ra cái nguyên-nhân đời nào mà văn-hồi cho đặng, thấy vậy mà chạnh lòng thay!

Đạm-Phương nữ sử

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy cũng báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai báo (0$12) bằng tem cũng được. Đổi chỉ tiền giấy quán khác.

Nếu sở không gửi tiền theo thì sở đi nguyên như số hoặc phải trả nặng hơn.

Âu-châu điện-tín

Võ-tuyến-điện Cavite
Ngày 2 Avril 1925

Xe hỏa đụng nhau ở nước Nga

Tin Moscou, ngày 31 Mars. Hai dãy hỏa-xa đụng nhau ở M scou, 50 người bị thương.

Võ-tuyến-điện Indopacifi
Ngày 3 Avril 1925

Tại chiến-tranh thường hội-đồng

Chiến-tranh thường hội đồng đã xét bản dự án về việc tổ chức lại binh-gia.

Nước Pháp với bản án văn Genève

Hội đồng ngoại-giao của thứ-dân nghị-viện đồng thanh ưng thuận bản tờ trình của ông Paul Boncour nói hội-đồng nên chuẩn y bản án văn Genève.

Tại trường đại học pháp-luật

Nhiều học-sinh ở trường đại-học pháp-luật tỏ tình thân ái với ông giáo-sư tức nhất vì việc xảy ra mới rồi mà bị đình-chức.

Ông Paul Boncour tại Ba-lan

Ngày 7 Avril ông Paul Boncour sẽ diễn thuyết tại Varsovie về cái vấn-đề bảo an, rồi ông sẽ đến đường cương-giới Ba-lan để xét việc canh phòng, và đến Danzig để xét cái vấn-đề bảo an.

Cái chương-trình thuộc địa của quan Daladier

Tại bữa tiệc của viện thuộc-địa Pháp, quan thượng-thư Daladier có trần thuyết về cái chương trình nay mai ngài sẽ đệ trình ng j-viện. Trong chương trình có những công việc lợi thủy, đạo lộ, đặt 5 500 km hỏa-xa, sửa sang các hải-cảng, và mở-mang việc sinh-thực. Các công việc định làm 12 năm thì xong, mà mỗi năm chi-tiêu ba trăm triệu. Trong một trăm phần phí-tổn, thì 55 phần do các thuộc địa trả-tính. Về đường vệ-sinh sẽ có mở-mang nhiều.

Nước Anh tại Palestine

M. Balfour làm lễ khánh thành trường cao-đẳng ở Jérusalem. Người đến xem rất đông.

Điện báo Havas
Ngày 3 Avril 1925

Việc bảo cử Tổng-thống nước Đức

Đảng tả đã định xin hữu-đảng liên-hiệp đoàn đem M. Jarres ra ứng-cử về lần đầu phiếu thứ hai.

VĂN UYỂN

Tự-trào

Hành niên nay đã được năm mươi,
Mỗi việc lăn nay mỗi lẩ đời.
Ngược nước đi thuyền ai cũng ghét,
Buông gàu tát bể chúng thêm cười.
Nghe bàn danh lợi càng long óc,
Tỉ kỳ già văn mình lại hổ người.
Lâu mấu rồi đây lên thượng thọ,
Bề làm con một phá cơm chơi.

Hy-lưu, Phan-thiết

Vịnh hoa mai

(Dịch thơ của ông Bảo-sĩ-Mân)

Cành quỳnh chỉ ở chốn giao đài,
Giống khắp giang nam bởi tại ai.
Trong nải tuyết đầy cao-sĩ ngỏ,
Dưới rừng giăng sáng mỹ nhân chơi.
Rét về khóm trúc còn nương bóng,
Xuân tới chòm rêu vẫn đượm hơi.
Tự vẫng Hà-lang không khách vịnh,
Giá đông lạnh ngất nở bao hồi.

Triện-kim-Quy

BỆNH LAO ĐÃ ĐẾN NGÀY TÌM ĐƯỢC THUỐC CHƯA?

Bác-sĩ Holger Mollgrand, người Đan mạch có tìm được một cái phương-pháp mới trị bệnh lao. Cái phương-pháp của bác-sĩ nhiều nơi thí-nghiệm, đã gây được kết quả tốt tươi. Mới đây bác-sĩ đến Paris, có người hỏi về phương-pháp ấy, bác-sĩ có nói mấy câu sau này

Cái cách trị bệnh lao của tôi có hai thứ thuốc: Một thứ nuôi chế bằng vàng, và một nước máu về loài súc vật.

Trước đây ông Robert Koch có xét ra rằng muối của chất vàng có tính từ vi trùng bệnh lao. Tôi bèn đẩy có chế được thứ thuốc nước trong, đóng thành chậu, cho vào nước để tan, và k ông hại cho cơ-thể. Trong thuốc có chất soufre, chất soude, và chất vàng. Tôi đặt tên nó là sanochrysine.

Tiêm thuốc ấy vào trong mạch máu, không có điều gì nguy hiểm cả. Nếu bệnh tình đã nặng, cơ-thể bệnh nhân có nhiều vi-trùng, tiêm thuốc ấy vào để giết vi-trung đi, vi-trùng phát tiết ra nhiều chất độc làm cho trong cơ thể sinh-ra một cái tình trạng phản động có khi rất là dữ dội như là sinh ra ăn uống đầy không tiêu, trong người nóng sốt, tiểu tiện nước đục, đau các chỗ đầu xương, mọc nổi như lên sởi.

Vì thế tôi lại nghĩ ra tiêm một thứ thuốc nước máu để trừ cái sức mạnh của các sĩ rất độc ấy đi. Tiêm thuốc sanochrysine vào thể thấy đi tiểu nước đục, thì liền tiêm ngay thuốc nước máu vào. Hai thứ thuốc ấy khéo châm chước mà dùng, mới trị được bệnh.

Bác-sĩ K. Secher đã đem thuốc của tôi thí nghiệm ở nhà thương Oresund, bác-sĩ Strandgaad, ở nhà thương Bosrup, bác-sĩ Rejn, và bác sĩ Chiewitz, về nhà thương Finsen, bác-sĩ Permin, ở nhà thương Frederiksberg và giáo sư Bie ở nhà thương Bregdam đều có thí nghiệm. Bảy nhiều bác-sĩ đã thí nghiệm trị bệnh cho tới ba trăm người đau.

Tôi có thể chế thuốc thật nhiều để cung cho nhân loại, mà không lấy một đồng xu lời nào. Thuốc ấy chỉ ở viện sẽ thuốc tiêm của nước Đanmạch. Hiện nay đã trù-tính cho không ai có thể đồ lợi về món thuốc ấy. Chữa cho mỗi người mất 120 đồng tiền couronnes Đan-mạch.

Song cũ ng nên nói rằng những khi bệnh nặng, dùng thuốc ấy rất là nguy hiểm. Dùng thuốc trong những khi ấy, cũng như thể mổ cắt trong những lúc nguy cấp, một là sống, hai là chết. Vì khi bệnh nặng lắm, vi-trùng trong mình nhiều, tiêm thuốc sanochrysine vào để trừ chất độc, lắm khi cũng không ăn thua gì.

Các bác-sĩ ngoại quốc cũng đã đến tận Copenhague để xem xét cái phép trị bệnh ấy. Trong số ấy có mấy bác-sĩ Nhật-bản. Hoa-kỳ đã đưa bác sĩ Secher, là người đã theo cái p ép của tôi mà tiêm. Ở khắp các nơi đều đang cũng có các ông thầy thuốc thí nghiệm về cái cách trị bệnh ấy. Tôi mới đến Paris bàn bạc với các vị giáo sư Pháp, hiện nay các vị ấy đương thí nghiệm.

Tôi lại xin nói rằng bác sĩ Gravesen chánh nhà thương Vejle là một nhà thương quan trọng nhất ở Đanmạch có tuyên bố rằng ông đã dùng cái p ép của tôi mà trị bệnh cho 52 người, thì 13 người khỏi hẳn, 11 người nếu quả, không dùng thuốc được. Song không có ai vì dùng thuốc mà bị lại cả.

Tin Trung-hoa

Hoan-nghênh ban-thiền

Ngày 25 mars cuộc hội-nghị thiên-hậu hoan-nghênh Ban-thiền. Triệu-nhĩ-Tốn là hội-trưởng có đọc chúc-từ. Ban-thiền đáp lại xin tụng kinh chúc cho bản hội chóng được thành công.

Tin Tuyên-thống

Hiện Tuyên-thống ở Triều-tân đã định sắp sửa xuống Tương-hải.

Tin Dưỡng-kế Nghiêu

Chánh-phủ Bắc kinh được tin thám báo ở Hồ-bắc rằng Dưỡng-kế-Nghiêu có mua hai vạn cây súng của bọn người buôn nước Ý theo đường bể vận vào là để dùng vào cuộc hợp quân ở Võ hán.

Tang lễ Tôn-Văn

Ngày 25 mars, công sứ đoàn đến làm lễ viếng Tôn-Văn. Ngày 27 hội-đồng trị tang có mở cuộc hội nghị đặc biệt, bàn bạc về tang lễ và sự kiến trúc kỷ niệm.

Người Quảng-đông ở Bắc-kinh ngày 25 cũng làm lễ tế Tôn-Văn, hơn hai nghìn người đến dự. Cử Lương-sĩ-Gi làm chủ tế.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thưa ngài, nhà tôi có một việc sau này rất là thiệt hại, vậy xin ngài bảo giáp cho thì tôi được đội nờ lắm:

Tháng trước đây, ông thân-sinh ra tôi có bán cho người ta mấy thửa ruộng là 70 đồng, nhưng vì tính lầm cho nên bán rẻ quá, chứ thực ra thì mấy thửa ruộng đã bán ấy, it ra cũng được đến 680 đồng. Nhưng vẫn tự đã chót viết và đã đem trình rồi, bây giờ nói với ngư i mua thì họ nhất định không cọi tính thêm cho. Vậy ruộng nhà tôi bán thiệt như thế thì bây giờ có thể xin lòa xóa bỏ cái việc bán ấy được không?

TRẢ LỜI. — Không, vì luật ta xưa nay không có điều nào cho xóa bỏ những việc bán như thế, dù thiệt hại thế nào cũng vậy. Nhưng nếu ông thân-sinh ra ông là người nhập-tịch dân Pháp thì Tòa án có thể xóa bỏ đi được vì theo như Dân-luật Pháp, nếu trong cái giá bán một bất động sản nào, mà người bán đã bị thiệt quá số bảy phần mười hai (mười hai phần mà thiệt quá bảy phần) thì có quyền xin xóa bỏ việc bán ấy đi, dù trong văn tự có cam đoan là không xin hưởng cái quyền ấy cũng vậy.

Thôn-giã hài-kịch

Bắt vạ

(Tiếp theo)

KỊCH THỨ IV

Xen thứ I

CỤ TIÊN NHÂN, THỨ NHÂN, NHIỀU KẺ CÁC CỤ BỐ, ÔNG LÝ LÃO, BÁC XÃ GIÁN

(Ở trong đình. Các cụ đang đánh chén)

CỤ TIÊN:

Thế mà lúc chồng còn sống chẳng để đái gì cả.

CỤ NHIỀU, CỤ THỌ, CÁC CỤ BỐ:

Ấy thế mới gọi là ăn vụng dẻ no...

ÔNG LÝ LÃO:

Bà ấy non 40 tuổi mà trông còn xuân lệ!

XÃ GIÁN:

Hay lại ông lý ấy?

ÔNG LÝ:

Có đâu dám, ông dụy! Đến tai u cháu nó ngỡ thật thì khốn!

CỤ TIÊN:

Chẳng không chửa đẻ gì mà lại.

Xen thứ II

BÀ KÝ PHẾO, *điểm-nhiên vào*:

Các cụ cho đòi nhà con có việc gì ạ?

LÝ LÃO:

Lại còn việc gì. Bà thử trông xuống bụng thì biết. Bảng nước hay là bảng con đấy?

BÀ KÝ:

Ô hay! ông lý ăn nói hay nhỉ!

XÃ GIÁN, *say*:

Này bà ký này! nọi gần nói xa, chẳng qua nói thật, mà hương đảng tiền triều-đình, phép vua tòa lệ làng chứ, mà... mà... mà hương làng ta tự cổ, chí kim, thì làm... lắm, mà đàn bà hóa chồng hay con gái chưa chồng mà nhỡ ra bảng con như bà thế này này (toan lấy tay ấn vào bụng bà ký) t i làng bắt vạ, tiền p i-tôn làng ăn uống phải chịu cả đấy, mà... mà.. bà thì làng bắt vạ bà đấy, bà về lo liệu tiền nong trang trải cho xong đi.

BÀ KÝ:

Ô hay! tôi ăn trộm không có, theo giai thì không, đặt vạ gì tôi? Hay là các cụ thấy tôi là gái hóa chồng, thân cô thế cô có ở đây mà ăn hiếp thì bảo?

CỤ NHIỀU:

Rõ gái đĩ già mồm chửa! Không biết dơ! Tôi có trót nhỡ ra thế nào thì thì với các cụ đấy rồi các cụ châm chước cho.

ÔNG LÝ, *bĩu môi*:

Bụng sờ sờ ra thế kia còn chối mãi.

BÀ KÝ:

Ông làm sao mà biết lòi chửa? Ngỡ tôi đẻ dề vào bụng thì ông bảo sao cái chỗ ấy?

XÃ GIÁN:

Độn dề vào bụng! đòi thuở nhà si lại có cái nước đại thế bao giờ đẻ rước tiếng xấu vào người. Thôi, bà đừng giấu quanh nữa, có thế nào cứ nói ra cho xong chuyện. Nếu mọc đĩ nó nhà tôi không cả ghèn thì tôi cứ nhận cả ký nhận cối, may ra được cả con, cả của lẫn cả ngư i nữa lại chẳng hay à?

CỤ TIÊN:

Thôi, ông xã đừng bông nữa. Để bà ấy nói.

BÀ KÝ:

Tôi chẳng có gì mà nói. Các cụ bảy ra ăn uống với nhau thì chịu lấy tiền, chứ tôi chẳng biết đâu. Cho các cụ đem lên quan tôi cũng không cần.

CỤ THỌ:

À! lại thách lên quan kia à? U thì lên. Các cụ xơi cơm uống rượu cho no say đi rồi mới các cụ lên huyện.

XÃ GIÁN, *bép chén, cầu nhàu*:

Rõ khổ! chân đau chết chân chết mẹ đi thì thôi, dạch ra không được mà phải cuốc từ đây lên huyện có đớn không? Chửa với đẻ, sao lão xướng bà chẳng nghĩ đến nhà cháu cho? cười.

KỊCH THỨ V.

Xen thứ I

QUAN HUYỆN; CỤ VÀ; LÍNH LỆ

Quan huyện ngồi bàn giấy, các cụ cùng lý trưởng nào đi đem lên rồi đứng chắp tay một bên, quan huyện đương mục kinh lên mà xem đơn.

QUAN HUYỆN:

Ra gọi con t i [illegible] Phèo vào đây.

LÍNH LỆ:

Dạ!

(Thị-Phèo vào)

QUAN HUYỆN:

Thế nào? Đàn bà cốt lấy chữ trinh làm đầu. Sao chị lại thế? Ta sẽ trừng trị những đứa giấu-phu dâm-phụ một cách rất [illegible]

BÀ KÝ:

Bẩm quan lớn đến giời soi xét, thật quả con không....

QUAN HUYỆN:

Không là không thế nào? Bụng sờ sờ ra kia, giấu sao được nữa mà chối.

BÀ KÝ:

Thật quả các cụ ấy và cho con, thấy con là gái hóa chồng, thân cô thế cô mà lại có của, các anh ấy vu

mượn không được thì vu-thác cho con, xin quan lớn soi xét cho con được nhờ.

Cụ TIÊN:

Bẩm cụ lớn, chị ấy già mồm lắm.

Cụ TÁ:

Nếu chị ấy cứ chối mãi thì bắm xin khám.

QUAN HUYỆN:

Ấy phải! thấy đem vào buồng khám xem thực hư thế nào.

BÀ KÝ:

Con xin bằng lòng khám. Nhưng đừng giao cho thầy đề.

Cụ TÁ:

Bẩm xin cho gọi một bà lão ngoài phố vào.

Quan gật. Một lát, bà lão đến, đem bà ký vào buồng. Các cụ bụng lạ ngay ngáy. Một chốc bà lão đem một thứng đề ra mà bụng bà ký thì tẹt.

Xem thứ II

(THÊM BÀ LÃO)

BÀ LÃO:

Bẩm con khám chỉ thấy một ít đề này đến vào bụng mà thôi, chứ chị ấy không phải có chửa.

Quan nhìn bụng bà ký. Các cụ sợ tái mét mặt đi

QUAN HUYỆN *ngạc nhiên*:

Ô hay! Đầu đuôi thế nào mà chị lại làm ra như thế này?

BÀ KÝ PHÈO:

Bẩm quan lớn, chồng con xưa kia làm kỳ gia, chẳng may mới mất vừa đoạn tang. Con không có con, về nhà quê làm ruộng, thấy một vài người thân thuộc với con chỉ vì các anh này hay bắt vạ mà đến nỗi thất cơ lỡ vận. Các anh ấy không những bắt vạ người chửa hoang mà thôi, ra đình tế lỗi thế nhưng cũng vạ là ông nọ ông kia mà có người gọi làm ra ông cả đám thế này cũng vạ, thật là nhầm nhỉ quá. Con thấy cái ngã vạ làng con xấu xa như thế, tệ hại như thế, nên con chẳng quản điều nọ tiếng kia, mặt dày mày dạn mà lập cái kế này để các anh ấy bớt ngã vạ đánh chén đi cho dân làng được nhờ. Thật quả như vậy, xin quan lớn soi xét cho.

QUAN HUYỆN:

Chị nói có lý, ta khen cho đàn bà mà có mưu sâu, các anh này thật không bằng. Người ta là đàn bà thấy phong-tục trong làng xấu-xa đê-mạt còn biết tìm cách cải-lương đi, huống chi các anh già đi học đầu mà chửa hết cải dại, chỉ chết về miếng ăn, tham thực cực thân, các anh còn chưa biết lẽ ấy hay sao? Đã đành rằng bắt vạ những đứa hoang-thai là để phòng sự dâm-bôn, song đến người ta xưng hô nhau lăm-lỗi mà cũng bắt vạ thì thật tệ quá! Từ-rã các anh ở trong làng không được việc gì cả, chỉ đem dỗ rình mò xem ai có thể nào thì ngã vạ đánh chén thôi phải không?

CÁC CỤ:

Bẩm không, chị ấy vu oan cho chúng con.

QUAN HUYỆN:

Ta đã thừa biết các anh đi rồi. Vậy nghỉ phạt tiền thứ ký lý mỗi người hai chục roi để làm gương cho kẻ khác, còn tiền ăn uống thị Phèo không phải chịu, các anh kia bày vẽ ra thì phải chịu lấy tiền, nghe chưa?

Quan phát-lạc xong các cụ mếu-máo vái quan đi ra. Bà ký đi ra sau.

Cụ TÁ, *chạy theo bà ký*:

Quan cho bà được kiện thì phải biện chè là quan, biện tiền bát giấy tôi chứ?

Bà ký PHÈO:

Nhà châu khất mười hôm nữa.

Cụ TIÊN, cụ HỘ, cụ NHIỀU v. v. *lườm bà ký*:

Ừ! rồi đừng có ở làng này nữa thôi.

N. Đ. P.

HẢI ĐÀM

Linh-đan tế thế

Một ông lang mình gầy mặt vỏ, da xanh bủng, môi thâm sì, ngồi ở trên giường lúc nào cũng đèn lửa sáng choang, khi ông cạo, lúc ông khua, sau lại thấy ông viết một thứ linh-đan hình như viên thuốc tễ, chợt có ông bạn vào chơi, hỏi:

— Lin đan gì thế ngài?

— À cái linh-đan này thật là tế thế độ nhân, bách bệnh tiêu tán, vạn bệnh tiêu trừ mà nhất là bệnh ngoại thì chỉ một viên là khỏi ngay.

Cường sỹ

VIỆC HANOI

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11	50
— nhì, —	10	60
— ba, —	9	62
Thóc hạng nhất, —	7	90
Hấp ngô —	7	85

Giá bạc. — Kể từ ngày 3 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 45.

Thị giá quốc trái. — Ngày 2 Avril 1925: 46 80. — 56,75. — 47,46. — 47,05 — 70,05.

Chức Toàn-quyền Đông-pháp. — Báo *Indépendance Tonkinoise* có đăng rằng:

« Một tờ báo Paris mới rồi có đăng tin ông Maurice Violette nghỉ việc hạt Eure et Loire sẽ được cử làm Toàn-quyền ở Hanoi.

Hỏi tại nghỉ-việc thì ông Violette nói rằng Chính-phủ không có mới ông bao giờ và về phần riêng ông cũng không có ứng cử đi chức ấy.

Nói tóm lại thì ông Violette cũng không có cái gì về điều ấy. Sau nữa cứ như những thư từ riêng mà ta đã nhận được thì trước khi quan Toàn quyền Merlin về đến Paris và trước khi Cinh-phủ được rõ những cái dự án của ngài về việc công-tác và về cải linh-đình lại nền chính-trị thì Chính-phủ chưa quyết định về điều ấy. »

Quan Thống-đốc Hongkong tại Cao-mên. — Quan Thống-đốc Hongkong đã tới Pnom-Penh ngày 2 Avril hồi 11 giờ rưỡi, có quan Khâm sứ Cao-mên ngênh tiếp. Ngài xơi cơm sáng tại phủ Khâm-sứ và hồi chiều có vào yết-kiến Cao-mên Hoàng-đế. Hoàng-đế cùng các Hoàng-tử và các quan Thượng-thư có tiệc đãi quan Thống-đốc Stubbs rất là trân-trọng. Hồi 6 giờ rưỡi Hoàng-tử Monivong khâm mạng sang đáp lễ ngài Thống-đốc. Tối hôm ấy tại phủ Khâm-sứ có mở tiệc.

Quan nguyên-soái Benoit đi kinh lược. — Quan nguyên-soái Benoit có đạo quan Trung-Bắc-kỳ hiện ra đương đi kinh lược miền Cao-bằng chừng năm sáu ngày nữa thì ngài về Hà-nội.

Các học sinh ta tại Pháp và cái bằng trung-học. — Ngày tháng juin 1923 quan Học-bộ thượng thư có thông-tư một tờ đại-khái nói rằng đạo nghị-định ngày 5 janvier 1912 có đặt ra một kỳ thi riêng cho các học-sinh ngoại quốc ở các không có trường trung-học Pháp mà tình nguyện vào học các trường đại-học. Đã mấy năm nay cứ số người Bắc Trung Nam tam kỳ xin ứng thí kỳ thi riêng ấy mỗi ngày một nhiều mãi. Hội-đồng sát hạch các thí sinh ấy có xét ra rằng những người thiếu-niên ấy không thuộc vào hạng người ngoại quốc nói trên kia. Vì rằng người Việt-Nam là người thuộc-địa hay là người bảo-hộ của nước Pháp chứ không phải là người ngoại quốc. Sau nữa ở Đông-dương đã có hai trường Trung-học rồi, một trường ở Hanoi và một trường ở Saigon có đã từ cách dạy học-trò thì lấy bằng trung-học rồi mà bắng ấy có thể đem đổi lấy cái bằng tú tài ở bên Pháp được. Nếu bây giờ cứ cho những người thiếu niên ấy được ứng thí vào kỳ thi riêng theo tinh thần nghị định ngày 5 Janvier 1912 nói trên ấy thì chẳng hóa ra xui khiến họ không thi lấy bằng trung-học nữa và tất có hại to cho việc mở mang nền trung-học ở thuộc địa, không những thế mà thôi, lại làm thiệt cho những người tuân tự theo học trong học mà lợi cho những người bỏ học hay là những người vi trái kỷ luật hay vì bất lực mà phải trục xuất.

Sau nữa về y-học, dược-học và nha khoa y học thì dù lấy kỳ thi ấy thay cho bằng tú tài cũng không lợi gì, vì chẳng qua chỉ được lĩnh cái bằng y khoa bác sĩ, bằng chế dược hay là bằng nha khoa y học của đại học-đường mà thôi (diplôme universitaire de docteur en médecine, de pharmacien ou de chirurgien dentiste) là từ bằng cấp cho người ngoại-quốc mà không được làm nghề tư ấy thuốc bán thuốc hay là chữa răng ở địa hạt nước Pháp và các nước thuộc địa.

Vì những lẽ đó mà quan Học-bộ thượng-thư đã đồng ý với quan Thuộc địa thượng-thư định rằng từ rày trở đi người bảo-hộ và người thuộc địa Pháp không được dự kỳ thi riêng ấy nữa. Song những người thiếu-niên đã trót ọc để thi kỳ thi riêng ấy rồi thì đơn xin cho được nhận một lần cuối cùng nữa giao cho một Hội-đồng riêng xét để cho ứng-thí vào kỳ tháng một năm 1923.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca, Port-Said (Ai-cập) Kob.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: GIÁ 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: GIÁ 2 $ 50

Phòng thăm bệnh tại HƯƠNG GIA-LONG, 22.

GIÂY NÓI SỐ 236 8361.

Quan chánh sở Địa dư đi phải-bộ đã về. — Quan chánh sở Địa-dư Eđe đi phải-bộ các xứ trong Đông-pháp đã về Hà-nội ngày thứ tư 1er avril vừa rồi.

Việc của hội Công-ích. — Hội công-ích có lời nhắc lại rằng bữa 2 theo như lời Hội-đồng đã định trong kỳ đại-hội-đồng mới rồi thì vào hồi thứ bảy 4 avril này sẽ mở tại nhà hội ở đường Bạch-mai. Vậy các hội-viên ngài nào đã ký giấy nhận [illegible] xin đúng giờ ấy đến cho [illegible]

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MÀU MỚI QUYỂN MẪU HÀNG

(CATALOGUE) Ở ĐÂY

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

64, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày nên bốn viên, sáng 1 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ: 0$90

油 脂 製 藥 公 司 法 國 藥 房 蒙 德 醫 生 出 售

Hội Hợp thiện. — Đất nghĩa-trang của hội Hợp thiện còn chật hẹp lắm, vẫn muốn mở rộng ra, mà suy tận đất rất là khó khăn. Nay nhân dịp làng Quỳnh-lôi có bán mười hai (12 mẫu ruộng. Ban trị-sự chúng tôi đã xin phép quan trên để tạm thu đất ấy. Còn đang trù liệu về việc tài chính chưa xong.

Chưa kịp mở sổ quyên mà nay đã tiếp được một số tiền 12 đồng của ông Bùi-huy-Tín, thông phán ở tòa Bình-lương (51, rue Fellenberg) gửi lại để cúng vào việc tạn đất.

Số tiền ấy là của những ông có tên sau này:

MM. Bùi-huy-Thu 5 đồng; Bùi-huy-Bích 2 đồng; Bùi-huy-Hoa 1 đồng; Lê-văn-Hanh 1 đồng; Vũ-đình-Tương 1 đồng; Nguyễn-Tiến 1 đồng; Đỗ-văn-Nhi 0 $ 50; Vũ-ngọc-Khuê 0 $ 50. Cộng là 12 đồng.

Nay ban trị-sự chúng tôi vội vàng có mấy lời đăng báo để tỏ ấy lời bản hối cảm tạ tấm lòng thiết thành của các ngài.

Và chúng tôi nước-ao rằng các nhà từ thiện ở trong thành-phố sẽ không chậm trễ lui lại bước sau, phát bồ đề tâm, giúp thành quả phúc.

Hợp thiện Hội-trưởng:

Ng hữu-Long

Ngạch quan-lại. — M. Đỗ-xuân-Mẫn, tri-châu hạng ba tòng sự tại tòa nhì phủ Thống-sứ nay đổi về khu thứ nhì văn-phòng phủ Thống sứ làm chức ký-lục.

M. Trịnh-trung-Quang, thông phán hạng nhất, tòng sự tại tòa nhì phủ Thống sứ, nay đổi đi trợ-tá huyện Bình-lục (Hà-nam), thay M. Ng-Vinh thông phán hạng nhì.

M. Ng-Vinh, thông phán hạng nhì trợ tá huyện Bình lục nay đổi đi trợ-tá phủ Lý-nhân thay M. Vi xuân-Tam đổi đi Đông triều

Đổi lời kính ngỏ với bạn Trung-kỳ ở tại Bắc-kỳ. — Chúng tôi thiết nghĩ rằng: người trong ta ra ở tại Bắc-kỳ, nhất là Hanoi, hoặc làm việc hoặc buôn bán, hoặc đi học, văn vân, càng ngày càng đông, nhưng chưa lập được một hội tương-tế để cùng nhau tỏ tin thân-ái và giúp đỡ nhau trong khi cần-thiết.

Bởi vậy cho nên chúng tôi có cùng nhau nhóm họp nhiều lần để dự thảo một bản điều-lệ xin phép chính-phủ lập một hội « Trung-kỳ tương-tế ».

Ngày 25 MARS 1925 quan Thượng-thư Bắc kỳ đã ký nghị-định cho hội chúng ta được thành lập.

Chúng tôi định đến ngày chủ nhật 5 Avril hồi 3 giờ sáng, họp đại hội-đồng tại nhà hội ri-ri ở phố hàng Quạt để bàn cử hội-đồng trị sự để tổ-chức việc hội.

Vậy c ùng tôi có lời mời các ông, các bà đến bàn việc hội.

Hội-đồng trị-sự tạm thời kính đạt.

Bán một cái xe song-mã, hai con ngựa và cả đồ dùng để đánh xe.

Hỏi tại Bản-quán.

Quan Boc-tơ Bi-cô'-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tê, đau mắt, các chứng sỏi trẻ-con.

Phòng thăm bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi (ông nói 314).

Quan Bộc-tơ có cả nhà cho người ở, người ăn đến năm, ai cần lại hỏi. 2062

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt!!!

Từ thứ tư 1er đến thứ ba 7 Avril 1925

TOU-FOU muốn lấy vợ

Đại hài-kịch 3 đoạn

LƯƠNG-HỮU-THẦN DIT LÉON CHALL ĐÓNG VAI TOU-FOU

TOU-FOU

Tou Fou là ai?

Kép khôi-hài! mới xuất hiện Trên đời có một không hai!

Đóng vai nhân-dân đủ theo

Đóng vai bảo-hiệp rằng tài

Ít Viễn-Đông tỏ nay nổi tiếng

Thần tiên lồng-ng ực trên cõi ngại

Mỗi khi đi xem phải cười bộ bụng

Tou-Fou hễn tế nụ là ai!

Kép khôi nai! mới trở tài!!!

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 1er avril 1925 như sau này:

Thóc

Hạng nhất giá	7 $ 60	100 kilos	
— nhì —	7, 50	100	—
— ba —	7, 40	100	—

Gạo

Hạng nhất giá	12, 40	100 kilos	
— nhì —	11, 40	100	—
— ba —	10 40	100	—

Sinh-tử giá-thú. — Số sinh-tử giá-trú trong tháng mars vừa qua như sau này:

Người Âu

Ăn hỏi:	1 đám
Cưới:	1 đám
Sinh:	1 con trai và 1 con gái
Khai sinh:	1 con trai và 1 con gái
Tử:	1 đàn ông, 1 đàn bà và 1 trẻ con.

Người Á

Ăn hỏi:	1 đám
Cưới:	2 đám
Sinh:	48 con trai và 26 con gái
Tử:	81 đàn ông và 67 đàn bà.

Trẻ con lạc. — Vừa rồi ở xóm Nhà-bè có một đứa con gái độ tám tuổi lạc thì người ta đã dẫn nó vào sở Cẩm để lấy căn cước, nhưng nó chỉ khai nó là người tỉnh Nam-định thôi, còn ngoài ra không biết chi nữa. Hiện sở Cẩm đã giao nó vào nhà bảo-cô để đợi ai mất con lại mà nhận.

Trầu không đất đỏ. — Miếng trầu nhà bã, không phải là của ăn sống người, thế mà cũng có cái nạn đất đỏ, khiến cho nhà buôn lại thêm một dịp làm giầu thì càng rõ câu « vật khinh, hình trọng » là thế.

Nguyên lai sự trầu-không đất-đỏ đã có người xét đến, cho là năm nay ở ngoài ta nhiều sương muối nên mất mùa trầu-không. Điều đó cũng có lẽ, nhưng còn một lẽ nữa là sự « bất chợt » nhau theo như cái thị-hiếu của người dùng. Xưa nay ta thường ưa thứ trầu-không lá vàng cho là ngon và thơm, giá bao giờ cũng đắt hơn thứ lá xanh, tục gọi là trầu vườn. Bởi thế mà thứ trầu-không lá vàng đắt bội phần, thị giá dạo này có tới một bạc, hào rưỡi một trăm hai chục lá. Ấy cũng vì sự cầu-kỳ buộc cứ như thế mà phường buôn đã có người vào tận Trung-kỳ hoặc ở Trung-kỳ mang trầu-không ra ngoài ta bán kiếm lời.

Chuyến tàu *Amiral Niellly* ở Nam Trung kỳ tới bến ngày 1er avril vừa rồi cũng có hai người ở Đà-nẵng đem ra mười ba sọt trầu-không để ngược Hanoi bán. Hỏi thì họ nói mua tại chợ Đà-nẵng đã mất 14 đồng một sọt chừng 30 kilos, lại còn thêm tiền công cước nữa, không biết rồi họ bán bao nhiêu cho có lãi?

Ôi! miếng trầu nhà bã! có sự đất-đỏ như thế mới có người dám mạo-hiểm vượt biển đem hàng đi xa bán. Ta mong rằng các mặt hàng khác rồi đây cũng có nhiều người xuất nhập cảng như trầu-không.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

NHỮNG XE ĐẠP

« MORO »

Giá 450 quan

mới đến tại

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

HANOI

Số 186

THUY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

HỒI THỨ XXXII

Lại nói chuyện ngọn núi *Thanh-phong* cách xa *Thanh-châu* chỉ trong một trăm dặm đường. *Thanh-phong-trại* thì ở *Thanh châu*. chỗ ấy có bà ngã đi, thông với ba ngọn ác-sơn, cho nên mới đặt một nơi thị-trấn gọi là *Thanh-phong-trại*, cả thảy độ bốn năm nghìn nóc nhà.

Hôm ấy *Tống-giang* vai đeo khăn gói, một mình lững thững đi đến *Thanh-phong-trại*, hỏi thăm dinh quan *Hoa* tri-trại ở chỗ nào.

Người ở đấy đáp rằng:

— *Thanh-phong trại* nhà-môn ở giữa nơi thị-trấn này, còn phía nam có một tiểu-trại tức là dinh võ-quan *Lưu* tri-trại, mà phía bắc có một tiểu-trại tức là dinh võ quan *Hoa* tri-trại vậy.

Tống-giang nghe nói, cảm ơn người ấy, rồi đi đến nơi bắc-trại. Khi đi đến cửa dinh, thấy có mấy tên quân canh cửa, *Tống-giang* nói họ tên nhờ vào bẩm với quan *Hoa* tri-trại.

Bỗng thấy trong trại có một chàng thiếu-niên, ăn bận lối quan võ chạy ra, đặt tay *Tống-giang* và gọi quan-sư đỡ lấy các đồ hành-lý, rồi đưa vào chính-sảnh, mời *Tống-giang* ngồi tại ghế giữa.

Chàng thiếu-niên sắp lạy mà thưa rằng:

Tôi càng đại-huynh tương-biệt, thấm-thoắt đã năm sáu năm trời nay, thường thường lúc nào cũng vẫn có lòng nhớ mến. Sau nghe nói đại-huynh giết chết một người dân-bị, bị quan-nha thông tư đi các nơi đều nã-trốc, lòng tôi xiết bao lo-sợ, có viết cả thảy hơn mười phong thư đưa đến qui-trang để hỏi thăm tin, chẳng biết thư đã tới nơi hay chưa? May sao ngày nay trời kia gian-giải, đại-huynh bỗng lại đến đây, khiến cho tôi được thừa tiếp tôn-nhan thì sự vui-sướng này nói sao cho hết.

Nói xong, lại cúi đầu sụp lạy. *Tống-giang* đỡ dậy mà bảo rằng:

— Hiền-đệ chớ nên thả-lễ quá, xin mời hiền-đệ ngồi để tôi được giải bày.

Hoa-vinh rón-rén vẻo ghế ngồi lệch ra một bên. *Tống-giang* thuật hết đầu đuôi mọi việc cho *Hoa vinh* nghe: khi giết con *Bà-tích* những thế nào, khi đến nhà *Sài* đại-quan-nhân những thế nào, khi ở nhà *Khẳng thái-công* gặp *Vũ tòng* những thế nào, lại khi bị bắt ở trên núi *Thanh-phong* gặp bọn *Yên-thuận* những thế nào.

Hoa-vinh nghe nói, liền đáp lại rằng:

— Đại-huynh đã nhiều tai-nạn như vậy thì ngày nay may đã đến đây, xin mời đại-huynh hãy ở chơi trong mấy năm rồi sau sẽ liệu.

Tống-giang nói:

Nếu em tế là *Tông-thanh* không gởi thư đến nhà *Khẳng-thái-công* thì tôi cũng vẫn định đến đây tìm hiền đệ.

Hoa vinh mời *Tống-giang* vào ngồi nhà trong, gọi vợ là *Thôi-thị* ra lạy chào. Khi người vợ chào xong, *Hoa-vinh* lại gọi em gái ra chào. Lại mời *Tống-giang* theo trên và thay áo quần rồi vào dự tiệc. Trong khi uống rượu, *Tống-giang* lại thuật cho nghe việc cứu *Lưu* tri-trại cung-nhân.

Hoa-vinh cau mày mà đáp rằng:

Đại-huynh không biết rõ, còn cửa người dân-bị lấy làm gì! Nên làm cho nó tiết giống đi!

Tống-giang nói:

— Thế mới lại là nữa! Tôi nghe nói là *Lưu* tri-trại cung-nhân, nghĩ tình đồng-liêu với hiền-đệ, phải cố hết sức nói với *Vương-quan* để cứu cho nàng được về, sao bây giờ hiền-đệ lại nói như thế?

Hoa-vinh nói:

— Không phải tôi dám nói khoe khoang. Chỗ *Thanh-phong trại* này là một nơi khá yếu. Ở *Thanh-châu*, giả-sử chỉ một mình tôi trấn-thủ tại đây thì bọn cướp giặc xung quanh khi nào dám quấy-nhiễu đất này như thế. Bởi vì gần đây mới bổ một đứa tham-làm đói khát về làm chánh tri trại. Hắn là văn-quan lại không biết chữ, từ khi về đây, đã dùng hết cách mà lừa đối bọn phú-hào ở chốn buông-thôn. Pháp-luật triều-đình chẳng còn ra thế nào. Tôi đây là võ-quan phó tri-trại, thường thường bị hắn trêu tức. Tôi đang muốn làm thế nào mà trị cho tiệt những giống tham ô cẩm-hối đi, sao đại-huynh lại còn cứu nó. Con mụ vợ rất cần-đỗ, nó chỉ xui giục chồng nó làm những điều bất-nhân, ăn của dất lót, bại người lương-thiện. Đêm hôm mạt ấy nó chịu sự khục-nhân là phải, thật quả đại-huynh làm mà cứu nó vậy.

Tống-giang nghe lời, liền can rằng:

— Hiền đệ nghĩ lầm! Sự thù-oán chỉ nên gỡ ra, không nên buộc lại. Người ta cũng biết-lệ là bạn đồng-liêu, dẫu có tội-lỗi, hiền-đệ cũng nên cho chỗ, chớ có nóng nỗi như thế.

Hoa vinh nói:

— Đại-huynh nói rất phải! Để đến ngày mai khi vào nơi công-sảnh, tôi giúp *Lưu* tri trại, sẽ thuật đến việc đại-huynh đã cứu cho gia quyến hắn vậy.

Tống-giang nói:

— Nếu xử như thế thì mới tỏ được cái lòng tốt của hiền đệ.

Hai vợ chồng *Hoa-vinh* ngày nào cũng ân-cần hỏi-han và com rượu hầu hạ *Tống-giang* rất là tế. Tối đến kẻ giường mắc màn tại nơi hậu-đường để mời *Tống-giang* yên nghỉ.

Tống-giang ở đấy trong hơn năm ngày, mỗi ngày *Hoa-vinh* lại sai một người thủ-hạ đất lễ vật, đưa *Tống-giang* đi du-ngoạn khắp các nơi danh lam thắng cảnh tại *Thanh-phong-trấn*.

Người thủ-hạ của *Hoa-vinh* đưa *Tống-giang* đi xem các nơi danh thắng trong các làng gần đấy, rồi lại đưa vào tửu-điếm uống rượu. Khi uống rượu xong, người thủ-hạ trả tiền, *Tống-giang* không nghe, lại mắc tiền lưng ra trả.

Bởi vậy các người thủ-hạ vừa được tiền tiêu, vừa được chơi phỉnh, thành ra cứ thích thay đổi nhau mà đi hầu *Tống-giang*. Từ khi *Tống-giang* đến trại *Hoa-vinh*, trong trại không một người nào không tỏ lòng yêu mến.

Tống-giang ở đấy được hơn một tháng, đông qua xuân tới, lại sắp đến ngày nguyên-tiêu, các nhà cư-dân ở *Thanh-phong-trấn* bàn mở hội hoa-đăng, đã góp tiền nhau để lập một cái nài giá tại trước cửa *Thổ-địa đại-vương-miếu*, treo đèn kết hoa, và bày các cuộc vui ở trong thị-trấn. Dẫu không vui được bằng chốn kinh-sư, nhưng cũng là một nơi đại-đô-hội.

Hôm ấy *Tống-giang* cùng *Hoa-vinh* ngồi uống rượu ở trong trại, gặp tiết nguyên-tiêu, trời lại quang-đãng, khí quá giờ tí, *Hoa-vinh* vào nơi công-sảnh điểm mấy trăm quân để đến buổi tối ôm ấy thì ra đàn-áp. Lại cắt mấy toán quân đi canh giữ bốn mặt. Qua đến giờ *mùi*, *Hoa-vinh* về trại, mời *Tống-giang* cùng ăn bánh điểm tâm.

Tống-giang lại nói với *Hoa-vinh* rằng:

— Tôi nghe nói trong thị-trấn đây tối nay có mở hội hoa-đăng, tôi muốn đi xem.

Hoa-vinh đáp rằng:

— Đáng lẽ tôi đưa đại-huynh đi xem mới phải, nhưng ngặt vì còn bận chức-vụ, không thể đi được. Vậy để ta nay đại-huynh cùng mấy người nhà tôi đi xem, nên mau mau trở về, tôi sẽ xin đợi ở nhà để cùng nhau thưởng cuộc đạ-yến.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

• TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo lầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại-diện phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị giới cho qui được phòng chế-tạo để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

以 嘉 有 批 准 得 內 閣 大 臣 奏 准 備 案 欽 此 示 試 大 內 閣 奉

• Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp, theo ở trang thứ tư tờ báo này.

• SÂM-MẬU

(59, phố hàng Ngang)

GẶP TIẾT THANH-MINH ĐẠI GIẢM GIÁ

Xin chú-ý đọc cáo-bạch trà Sâm-Mậu này

Đại giảm giá bán lỗ vốn để chiều khách.

Nay gặp Thanh-minh giải tiết xin đại giảm giá trong nửa tháng, bắt đầu từ ngày mồng một tháng ba ta đến ngày 15 thì thôi.

Trà bao Liên-tâm, nguyên giá.	0$35
giảm giá.	0.28
Trà bao Ô-long nguyên giá.	0.32
giảm giá.	0.26
Trà gói Liên-tâm, nguyên giá.	0.25
giảm giá.	0.18
Trà gói Ô-long. nguyên giá.	0.22
giảm giá.	0.16
Trà bao Hồng Thát Liên-Tâm, nguyên giá.	0.20
giảm giá.	0.15

Trà 1 su 1 gói, thì 1 hào được 13 gói.

Quá hạn thì lại bán nguyên giá cũ. xin các ngài chớ bỏ hoài cơ dịp mua rẻ mà được của ngon này

Hanoi, Hàng-Ngang

Hiệu trà Sâm-Mậu cẩn bạch

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra :

Rằng nay thánh-trạch dồi-dào, tuới ra đã khắp.

Các câu đối :

Bấy lâu nhân lắm nhem hiểm, biết đâu mà lường — Tưng-bừng lễ cần sâm-sửa, xa đàng tắc thành.

23, phố Hàng-vôi, Hanoi

• •

Mừng thấy thiên đăng soi xét, rõ lắm không mờ — Nhờ được hoàng-ân đủ tự, niệm chẳng quên lòng

Phạm-Chữ

Làng An-lạc, Hưng-yên

• •

Bỗng thấy khâm-ban sắc chỉ, tới nơi rành rành.

Ng.-trung-Bật

Làng Sơn-đồng, Hà-đông

(1) *Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập* **Kiều.**

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai há lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng tri tiêu ;
Bằng Danh vẻ hội Đông-triều,
Mỗ thau khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mở mang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh. [sinh ;
Khắn cầu sẵn có miễn đình đối nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ống truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tàu đưa ra vào ;
Việc làm công cả công cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên ;
Đỡ đần nhờ có chủ quyền,
Giữ gìn công chính giáp bên đồng-
Cu-e đưa mở số vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lính vào đỏ cho ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Hỏa hồng lại thưởng cho người làm âu;
Hội tư cấp chủ đứng đầu,
Công-ngân cối đề giáp nhau lúc cùng;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong số để dùng làm ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyên người dân
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mỗ Băng-Danh, đồn Uông-bí, tháng một năm Giáp-tí

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Tự thuyền ta sang Tân-thế-giới. — Trong số 510 người thợ thuyền Bắc-kỳ với hơn ba chục người đàn bà và trẻ con sắp đi tàu *Saint François Xavier* sang Nouvelle Calédonie thì có 70 người xét ra sức yếu và cả số đàn bà trẻ con cộng là 103 người sẽ không phải đi.

HÀ BÔNG

Lễ phân hoàng. Quan cố trí phủ Lê-Ngữ, thân sinh ông cử Lê-đức-Hoạt, nhân dịp tuần chạnh kiết mộng tháng ba ta, từ là ngày 12 avril 1925, ông Lê-đức-Hoạt phụng mệnh tôn từ làm lễ phân hoàng cho ông phụ mẫu tại quê quán làng Mọc Thượng-đình.

Vậy xin có lời mừng ông cử Hoạt.

LẠNG-SƠN

Lắm vợ cũng rầy. — Vừa rồi một người bếp khố đỏ tên là Ng.-văn-Tiêm, chẳng biết vợ cả vợ lẽ ghen nhau thế nào, thấy quyền nổi hung đánh vợ lẽ một mẻ khá đau nên đã bắt. Hỏi thì người vợ lẽ tên là Phi-thị-Chất, 22 tuổi, khai rằng vì vợ cả ghen tuông dữ quá, không thể chịu được, có trốt giá mỗi giá miếng, nên chồng giận mà đánh. Thị Chất bị nhiều vết thương lắm và ở cổ tay cổ chân vẫn còn lằn vết trói. Chẳng biết rồi sau xét xử ra sao, chỉ thương tình thấy quyền lắm vợ cũng rầy thật!

LAO KAY

Cái nạn của các nhà lao động. — Vừa rồi một người phu tên là Hoàng-văn-Ka, khuân một thùng xi-măng nặng tới 200 cân, chẳng may xảy chân thế nào, cái thùng ấy rơi đè phải mình, bị thương nặng, đã lập tức đưa vào nhà thương điều trị, chẳng biết sống chết thế nào.

Đi đâu không gấy thông hành? — Một người học sinh Kách tên là Ung-vong-Quan, 17 tuổi ở Hanoi, không biết đi đâu qua Lao-kay mà không có giấy thông-hành, nên đã bị bắt.

Việc giết người ở Phố-mới. — Vì có một tên Kách tổ-giác, nên tên Vong-vai-Ky, 44 tuổi, quán ở Hà-Nội (Tàu) can vào việc cướp của giết người ở Phố-mới từ đêm mồng 9 rạng 10 février 1923, nay qua Lạokay đã bị bắt.

Hỏi thì tên Voog-vai-Ky chối rằng đêm hôm ấy nó ở Phố lu, chứ không ở Phố-mới. Chẳng biết làm sao mà nó nhớ đích-xác được đêm hôm 9 février 1923 nó ở Phố-lu chứ không ở Phố mới, cần chối cũng đuối lý lắm thay. Sở sen-đầm đã truy xét ra thì quả lời khai đó là gian, vậy tên thủ-phạm còn tránh sao được lưới giới nữa.

HẢI-NINH (Mon-cay)

Cất đám quan Quản-đạo Hải-ninh Nguyễn-văn-Thức. — Hôm thứ sáu 27 mars 1925 tức là 4 tá đã làm lễ tống-chung quan Quang-lộc tự-khiếu-khanh Quản-đạo Nguyễn-Thức. Tang-lễ theo lối cổ, coi rất tôn-nghiêm long-trọng. Dàn đầu có cờ ngũ-hành và đối trướng rất nhiều, đoạn có một cờ linh khổ xanh bỏng sáng, rõ đến hồng-ân, linh-sa ngự-vía; đều có hai lọng che kèm. Trước đại-dư thì phường bát âm, trống cà rùng, các vòng hoa của các tòa, các sở, các trại lính tây, nam và trường Pháp-Việt. Chung quanh linh-cữu có một toán lính cơ cấp súng chỉ địa.

Cỗ hành từ 2 giờ chiều cho tới 3 giờ rưỡi mới đến mộ-phần. Các quan đi đưa đám rất đông, có quan Công-sứ cũ Bert-one, quí phu nhân cùng lệnh á', quan Công-sứ mới Barrau, quan ba Sicre quan Cai-trị Lariv ère và phu nhân, quan Kiểm sát sở Điện báo và phu nhân, quan Chánh sở Thương chính và phu nhân, quan Lục-lộ, ông Ba Favier coi lính khố đỏ, quan Ba Boyancale coi cơ binh thuộc địa nữ chín, quan Hai Dapin, quan Hai Bassol, cùng các quí phu-nhân và quí quan, v.v. Quan ta thì có quan Tuần Mon-cay, quan Cai-tiên-yên, quan Cai-Âu Hà-cối, quan Phó Trấn, và các viên chức các tòa, các sở, hàng quan lại, các hàng chánh lý lính, các cơ vệ binh tây, nam và các nam nữ học sinh đi đưa đám đông không biết đâu mà kể.

Đám có thay mặt Chính-phủ Bắc-kỳ và mấy kẻ công-trạng và phẩm hàm của quan Quản-đạo và chia buồn cùng tang-chủ. Những lời ngài nói nghe rất cảm động. Đoạn đến quan Châu Phạm-khắc-Khánh thay mặt hàng tỉnh đọc bài điếu tang sau này :

Than ôi!

Nam Vu mây ám, bến Vy giăng mờ, thành Lạng hoa sầu, giời Đông bể thảm, mới tối ôm trước quan Nguyễn đại-nhân còn cùng chúng tôi diện-đàm trong nhà hội-quán. Nào hay đâu những lời thu tiễn-ly của ngài là lời từ-biệt. Sáng hôm sau bỗng được tin ngài từ trần, khiến cho quan thân trong tỉnh ai cũng lấy làm ngạc-nhiên ai cảm.

Quan Nguyễn đại-nhân là một vị quan nhân-từ quảng-đại, tư-chất thông-minh, việc quan cần mẫn. Xem sự-trạng của ngài, sinh năm 1878, ngài vẫn là dòng dõi thế-phiệt. Năm 1897 ngài ra làm thư-ký ngạch tòa sứ Bắc-kạn, sau đổi về Lạng-sơn. Năm 1908 ngài có công dẹp loạn ở chốn biên-thùy bắt được ba tên đầu đảng cách-mệnh ở vùng Lạng-sơn. Năm 1912 nhà-nước đặc cách cho ngài ký bổ tri-châu. Năm 1912 ngài được bổ tri-châu Bắc-sơn rồi đổi đi Châu Văn-uyên. Tháng chạp năm 1913, ngài được bổ thương-tá Lạng-sơn. Năm 19.8 đi tri-phủ Tràng-định. Năm 1919 ở Bình-liêu có loạn, ngài được bổ đi thương-tá tỉnh Hải-ninh và được thưởng thụ thuộc-địa bội-tinh và chức tiến-thứ hội-tinh. Năm 1924 ngài được thực-thụ quan đạo Hải-ninh, thường hàm Quang-lộc-tự-thiếu-khanh.

Công-trạng của ngài về vang rực-rỡ như vậy, năm nay ngài hưởng thụ ngũ tuần, tinh-thần tráng-kiện, tưởng rằng ngài còn thọ trong giáp việc nhà-nước lâu dài. Vợ chồng ngài mất đi thực là đáng tiếc, dân-sự bản tỉnh đều hâm-mộ công đức của ngài, vì ngài đã hết lòng khai-hóa cho dân, chỉnh-đốn về sự phong-tục, khó nhọc về cải-lương hương-chính.

Ô hô quan Nguyễn đại-nhân ơi!

Lá vàng trên cây, lá xanh vội rụng, sao lạc, mây bay, sông sâu, bể thẳm, Tây viên hàn-mặc, ngài đã vội xa nơi trần-tục, khiến cho đau lòng nhà huyện cối thọ, thảm hồn sớm khuya biết lấy ai định tỉnh. Cõi Bồng non Lạc, ngài sớm vui cười hạc, thương thay, dây cát bóng cây biết cùng ai nương tựa. Một sải hòe quế đương độ ngày tươi, mai sau ai người gây dựng. Thương ôi! gia-đình hoan-lạc bỗng chốc sầu bi, sao khuê vắng vẻ, mây đen mờ ám, công danh đương độ vẻ vang, điền-viên chưa đến ngày lên-thú mà ngài đã vội chán nơi dương-thế, ngài chốn non Tiên.

Ô hô quan Nguyễn đại-nhân ơi!

Ngờ đâu ngài vội xe hạc cao bay, chợt nghe tin như sét đánh bên tai, khiến cho ai cũng phải cảm động vô cùng, thấy cảnh ấy ai là không đau lòng rơi lụy.

Nhớ ngài xưa là một vị quan minh-liêm, sống công trạng về vang, thác lại càng rực rỡ.

Ô-hô quan Nguyễn đại-nhân!

Từ nay trở đi âm dương cách biệt linh-hồn ngài có linh thiêng phảng phất ở nơi nội Ngọc sông Hồ xin phù-hộ cho giang-sơn bản cảnh.

Trước khi an táng, xin gọi có mấy lời kính viếng ngài, mượn hòn đất lấp cửa phòng, để ngài yên giấc nghìn thu. Ô-hô!

Các ra về ai cũng lấy làm cảm-cảm nhớ tiếc quan quản-đạo Nguyễn thông-minh cần mẫn, ngài từ trần đi, chẳng những giang-sơn ngài và tỉnh Hải-ninh thương mà trong quan-giới cũng thiệt tay chính-trị có tài.

Lê-thái-Khương.

(Xem tiếp trang thứ tư)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ĂN THỨC NGỦ

Sữa đánh gọt ANGE CARDIEN	Một hộp :	2 fr 00
Một Saint James.	Một lọ:	5 fr. 50
Mận Dufour, một lọ thủy tinh 5 0 ours		1 fr. 50
Vermouth Crucifix. vi rượu Pháp	Một lít :	1 fr. 00
Cassis Fournier nước quả ngon	Một lít :	1 fr 00
Rượu vang Raphaelle.	Một chai :	1 fr 00
Rượu Rhum Phénix	Một lít :	1 fr. 50

Kẹo mứt, Socola về lễ Pâques

Mới tới : Trứng, cá, chai-ốc, gà....

Các thứ bảo hạng

NHÀ MÁY GIA-LÂM

Cần nhiều thợ tiện và thợ nguội giỏi, lương cao, ai lành nghề đến mà hỏi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 3 Avril 1925

CẢI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vở chèo cải-lương của một nhà danh sĩ soạn ra. Câu hát rất là thâm thúy, có ý vị lắm và đối chọi nhau từng tiếng một.

Soạn-giả đã thay đổi cả lại thành ra được nhiều điệu và giọng hát, nghe rất là êm tai, và có nhiều cảnh thú vị là cảnh « Chợ giời » nữa cho thêm vui.

Tuần lễ trước đã diễn lại được các tiết-qui cho là hợp ý và đến xem đông lắm. Nay bản-hội xin chiều ý các ngài mà diễn lại lần nầy, chính soạn-giả xin tình nguyện ra đóng vai ông Nhiêu Kênh.

Xin các qui-khách hạ cố đến xem đông cho vở xin lấy vé trước kẻo hết. Tích hát này dài, vì có nhiều điệu hát, vậy đúng 8 giờ tối thì khởi diễn, xin các ngài đến sớm cho. Có bán vé trước từ tối thứ năm

Tối thứ bảy 4 Avril 1925

ĐỘNG ĐÌNH CHỈ DI

Ngộ đâu ta xuống Động-đình.
Ấy ai giả nghĩa bởi mình thì em.

Sự tích rất vui, lâu nay chưa diễn lại

Hiệu kim-hoàn

昌 泰

HOÀNG-QUẢNG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ lại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽm sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, đồ đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 MẬU-THỊNH kính cáo.

ĐÃ NGON LẠI RẺ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền Hanoi. 3090

TRÀ VINH-MẬU

Bản hiệu khai trương ở Quảng-đông hàng Tơn, đã mấy người làm rồi, có mở sưu tập chè-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn sản thứ trà đặc-xuất thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi các thứ trà đặc-tiêu-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng cách nói-học điều chế, xe sản ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà hoa-lam nhỏ cánh, gọi là « SONG BÌ CHÍNH PHÁI DANG-HÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU dang báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144

Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 32.

Hải-dương : phố Khách, số 14

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn cáo.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì một nửa bệnh ấy lâm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ-sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert cả bán.

• Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TÁM VẠN PHIẾU 1$

1 lô.	10.000$00
2 lô.	5.000.00
5 lô.	1.000.00
10 lô.	500.00
100 lô.	100.00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Khi mất tự 1 đồng, khi may ra được những 10.000 đồng!

HƯNG YÊN

Một cách khiêu can. — Là việc một người lính cơ sắc ở dinh quan tuần toan tự tử đi đăng ở trong một số báo trước. Cái nguyên do là vì bị anh em đồ cho ăn cắp tiền của quan lĩnh, không biết có lấy hay không, nghĩ ngợi làm sao không rõ, nhân tiện gác, súng đạn sẵn, tự mình bắn mình, đạn chạy từ dưới cổ, qua mồm, mũi mà ra bên trên trán, sọ trắng, máu chảy nhiều, óc lòi ra, nay vẫn còn sống. Chủ nhật cho đi Hanoi song tàn thấy không đáp bến Hưng-yên lại phải khiêng về nhà thương, mãi đến thứ ba mới đi được. Người lính này còn khỏe, có lẽ không việc gì đến tính mệnh. M. S.

THÁI-BÌNH

Ái-tín. — Ông Dương-văn-Lập tức là ông Hiệp Lập chánh ngũ phẩm cấm binh đội-trưởng, hưởng thọ 80 tuổi, mới tạ thế. Ông là hội-trưởng hội đèn Mẫu. Từ khi ông nghỉ việc quan, chỉ chăm việc phụng-sự, gia-tư rất thanh-bạch, đến khi ông mất, cả hội đứng ra làm ma cho ông để nhớ công ông dựng nên ngôi đền ấy. Sáng hôm thứ bảy vừa rồi đã cất đám, các hội-viên hội đi đưa, ai nấy đều tỏ lòng thương tiếc. T.

VIỆC KINH-ĐÔ

Bán ruộng cứu kẻ nghèo. — Mấy lâu nay nhơn dân xứ nầy rất thống thiết về nỗi đói khó, giữa thành phố hằng ngày lũ lượt chòm năm chòm bảy bồng con bế cái đi dẫy đường, toàn là kẻ cơ hàn thiết thân cả.

Những kẻ có lòng từ thiện hằng tâm hằng sản, đem ra bố thí cũng nhiều, nhưng chẳng qua là đỡ với trong một hai buổi, chớ có đâu được nhiều, thành ra tử dân cùng khổ đi khắp ngoài phố phường rồi lại vô trong thành mà xin kiếm.

Cụ lớn Công-bộ thượng-thư Võ-Liêm vốn có lòng từ thiện nay trông thấy bọn cùng khổ mà sinh lòng xót thương, nên ngài đã phải bán đi bốn mẫu ruộng là của dành dưỡng lão về sau, để lấy tiền mà cứu cho người đói khổ.

Suốt hai ba ngày vừa rồi đây cụ lớn phát chẩn cho dân mỗi ngày trót nghìn đồng bạc, vừa gạo vừa tiền, tại trước bộ Công suốt ngày chẳng khi nào là ngớt người lãnh chẩn.

Sự phát chẩn này thật là quí báu quá, vì phát được mỗi người no đủ trong năm ba bữa. Tấm lòng từ thiện thật đáng nên quí trọng vậy.

Cấm kẻ hành-khất không được đến Kinh-đô. — Mấy hôm nay đã thấy có lính cảnh-sát đón các nẻo để cấm kẻ hành-khất không được đến Kinh-đô. Vì rằng bọn ấy có đứa đã giỏi thói cướp giật ở chợ nên mới có lệnh cấm.

Ôi! con sâu làm rầu nồi canh, một đứa làm xấu mà cả bọn kia phải chịu bó tay mà chết đói lại thêm nghiệt thay là trong buổi nầy mà cấm không cho đến thế thì biết xin kiếm vào đâu?

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Tại nhà giây thép. — Cứ này ai có việc gì tới nhà giây thép cũng đều phải phàn nàn vì nỗi chờ đợi, có khi cả một buổi mà không mua được cái *mandat* hay là gửi được cái thơ *recommandé*. Bởi sự đông người quá, mà sở giây thép ít người làm tại cửa sổ, cho nên ai tới đó cũng đều phải ta than; thứ nhất là mấy người nhà quê thì lại khổ lắm, đi từng ngày đường xuống tỉnh cái *mandat*, lại phải chờ đợi hết buổi ấy đến buổi khác, coi cũng thương tình.

Các quí quan ở đây cũng đều phàn nàn như thế cả, vậy nước ao sở Bưu-chính lỗ thêm người làm và mở rộng thêm nhà giây thép ở đây cho công chúng đỡ thiệt thòi. Kẻo nay ai khỏe chen lấn được, ai yếu thì thua, như đàn bà con gái thì cứ chịu trở về không.

QUẢNG-BÌNH

Chỉ vì nạn cơ-cần. — Nhân vì cái nạn cơ-cần dữ dội nổi lên ở hai tỉnh Thừa-thiên và Quảng-trị, cho nên các hạng dân ngu ào kéo nhau ra trú-ngụ tại bản hạt để kiếm việc làm ăn rất nhiều, nay ở tỉnh này đây cũng cũng gặp một cái cảnh ngộ như thế nghĩa là cũng mùa mất, cũng gạo cao, song nhờ có công việc làm đường xe lửa đang tiến hành, cần rất nhiều nhân-công, nhất là về miền Ngã ba-sơn cần đến non vạn nhơn-công làm việc hàng ngày.

Tuy trong lúc hung-hoang cơ cần các nhà tư-khoản họ cũng nộ thuê cao công cho, nhưng cũng là còn may, còn việc mà làm thuê làm mướn để cho qua ngày đoạn tháng đợi đến mùa sau mà trở về quê nhà.

Cọp về đồng bằng. Hồm 30 tháng 3 tây, ở làng Phước-lâm về huyện Tuyên-hóa, có một con cọp cái về, đi lúng khắp chốn dân-cư thôn ổ, vớ mất con trâu, có người biết, đánh cồng đánh mõ đuổi theo, nhưng cọp ta vừa la vừa chạy một mạch cắt thẳng vào rừng, nhất định không chịu buông giả mồi ra.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN

vẫn an dưỡng trong phòng. Thuốc hươn này dễ uống lắm và đã

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh-e lậu và giang-mai-dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không tại về đường sinh-dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu, vì hễ ai ấy là một nhà chuyên-trị bịnh tanbốc bịnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở các nơi gửi lại.

CHÂN-HƯNG

Nhà Đồ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Votre intérêt !!

est de coiffer un bon

CASQUE EN LIÈGE 3$50 & 3$00

COIFFANT LÉGER SOUPLE ÉLÉGANT SOIGNÉ DURABLE

DEMANDEZ CHEZ HAI-CHINH

SEUL FABRICANT

2042 74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, giá cực-rẻ Wood-Milne, đẩy giầy (lasset) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở co-te-lé số 6 : xe bán-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酗 補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)

Ông J. BLANC (*người nổi tiếng*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每 時 食 者 咀 每 吞 咀 沒 噦 體 欵 喫 利

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

2099 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, gầy kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, cũng nên bồi bổ nước máu nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU

Ngủ là rất cần dùng cho khi một nhọc. Nếu khi nào ít ngủ hay không ngủ được, nhức đầu, nhức gáy, đau lưng, đau thần kinh hệ, hay là vì nóng nực không ngủ được, nếu không chịu chữa ngay căn bệnh ấy thì sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gáy, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan Bác-sĩ Leroy cai quản các nhà thương ở Ba-lê đã cho ở một thứ thuốc rất hay và không có nguy hiểm gì cả.

Neurinase

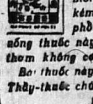
Ở các hãng bào-chế to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vãi uống thuốc này rất dễ, ai ra mất thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bao thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

... đầy, ăn không ngon, ngủ không yên, ... tiêu. Có thể sinh ra các bệnh ... nữa.

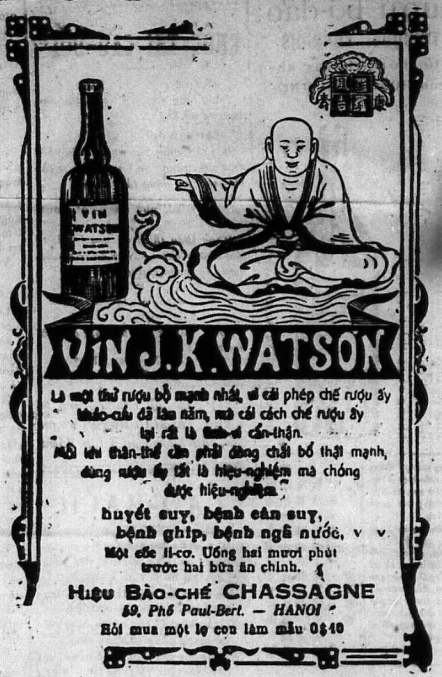
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy tháo-cầu đã làn năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tốt là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, tiền mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giả 10 quan, sau mỗi tháng đóng 30 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền hễ được ngày các số vé, và được dự tất cả các cuộc số sổ cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 0/0 lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	104 lô	500 quan

Gửi danh-biếu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé tính giả 20 quan, cứ thì đóng làm 24 tháng mỗi tháng là mười quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay vé rồi, riêng mình có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ cần nhớ tháng đóng một tí, rồi bỏ nhà không cần đến, mà đã được đi các nơi rồi, hễ vé trúng số mới thôi thì vẫn còn quyền lợi cả.

Về CRÉDIT NATIONAL mỗi năm lên xổ độ năm rồi số; là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500 000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rất số tính sẵn trong một năm cộng là 20 triệu quan

Bản kê những số được trúng số gửi cho không mất tiền. Muốn đi coi rút số ở thì gửi ngày 30 quan cho ông chánh quản lý của nhà Đại quan de Change et de Crédit de Marseille, tại số phố 30, đường quan Thánh, Hanoi.

Việc bán ve này theo như điều luật ngày 13 Mars 1908.

GỬI MUA ĐƯỢC MỌI ĐIỀU CHẮC CHẮN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)